

**„NEM TUDOK EGY GONOSZ
ISTENBEN HINNI!”**

BESZÉLGETÉS BAKA ISTVÁNNAL. BESZÉLGETŐTÁRS: DARVASI LÁSZLÓ

Tömény pipafüst és egy Mozart zongoraverseny. A *Kincskereső* kicsiny szerkesztőségi szobájában, Ahol Baka István dolgozik, majd mindig szól a komolyzene. A napokban adják ki a költő válogatott kötetét, *Égtájak célkeresztjén* címmel, mely inkább gyűjteményes kötet. Húsz év termése 1969-től egészen 1989-ig. Verscímek, ciklusok álltak helyre, amiket korábban megcsonkított a cenzúra. Most már csak az önkontroll „cenzúrázott”.

 - A katasztrofista költészetnek sokféle megnyilatkozása lehet. Egymástól olyan eltérő lírikusokra, mint mondjuk Petri¹, Lator László, Kukorelly vagy Baka István, rá lehet húzni a katasztrofista címkét. Ám a te költészetedet inkább az apokaliptikusság jellemzi. A szó görögül kinyilatkoztatást jelent. A vég bejelentését. Csakhogy az idő – a 60-as, 70-es évek –, melyben elindult s kiteljesedett a költészeted, épp szemben áll az apokaliptika irodalmának általában jellemző indukálójával, nagy társadalmi mozgásokkal, természeti katasztrófákkal. Hiszen nyugalom volt, látszólagos prosperitás...

 - Teljesen igaz, amit mondasz. Valóban apokaliptikus líra az enyém. Mégse mondanám katasztrofistának. Pontosabb az apokaliptika kifejezése, mert egyetemesebb. A katasztrófa egyedi jelenség. Az apokalipszist ugyan kísérik katasztrófák is, de az előbbi inkább folyamat. Tarkovszkij *Filmvilág*ban megjelent interjújában olvastam egy nagyon fontos dolgot, azt tudniillik, hogy az apokalipszis évszázadok óta tart, ráadásul a bibliai recept szerint. Tarkovszkij példának említi az Ürömcstillagot. Tudod, hogy Csernobil mit jelent?

 – *Nem*, *nem*...

 - Azt jelenti, öröm. Ukrán nyelven... De te a versek társadalmi háttéréről kérdeztél. Gyermekek és kamasz voltam a hatvanas években. Úgy nőttem fel, hogy nem láttam a világ ellenpéldáit, gyakorlatilag máig nem jártam Nyugaton. Fogalmam se volt, hogy létezhet egy másik valóság,

– Hiszel?

[illegible]

Ugyanakkor, ha Isten nincs is, vannak angyalok, akik harcolnak a Sátán ellen. Itt harcolnak bennünk, és a külvilágban is, s egyszer, meglehet, ők fognak győzni. Az életnek számtalan angyali oldala van. Ilyen a barátság, a szerelem, s maga az erotika is. Az *Én Thészeusz* – a *Tiszatáj*ban megjelent elbeszélésről van szó – például arról szól, hogy az erotika is lehet megváltó, angyali erő.

(Kiegészítés a **Baka István művei. Publicisztikák, beszélgetések** című kötethez)

Következő oldal →